Un dascăl cu vîrsta de străbunic

profesorul emerit Al. Bărcăcilă (92 de ani) îi îndeamnă pe cei tineri să facă stadioane

Fără să fi fost profesor de specialitate, dar deslușind marile funcții pe care le îndeplinește stadionul în viața tineretului, ca și în dezvoltarea activității sportive locale, profesorul de latină și istorie ALEXANDRU BĂRCĂCILĂ din *Turnu Severin* este inițiatorul făuririi celui dintîi stadion la Tr. Severin.

Ajuns la venerabila vîrstă de 92 de ani, profesorul emerit Alexandru Bărcăcilă continuă să se numere printre prietenii sportului. D-sa a binevoit să depene pentru cititorii noștri unele episoade din amintirile legate de realizarea acelui stadion școlar și cîteva îndemnuri pentru zilele noastre.

„...Pe atunci, serbările elevilor se organizau în curtea școlilor. Dar ce măreață ar fi fost o reuniune a tuturor elevilor din oraș! Peste o mie! Ce util ar fi fost un stadion pentru viața tineretului din oraș, un stadion pe care să poată face sport și cei din afara școlii. Sprijinit de inimosul maestru de gimnastică al liceului, Ion Dumitrescu, am purces, cu toată însuflețirea, să obțin un teren din partea primăriei Severinului, fonduri de la comitetul școlar și sprijin în unele materiale de la șantierul naval, pentru a construi stadionul, căci brațe de muncă ne ofereau, cu entuziasm, elevii.

Și astfel, folosindu-i pe elevii Liceului „Traian", ca și pe ai celorlalte școli din oraș, am făurit stadionul orășenesc despre care se spunea că „este primul stadion școlar din țara noastră".

Pregătirea și inclinațiile mele spre studiul antichității, m-au determinat să realizez stadionul în formele și dimensiunile clasice. Am ales, la nord de castelul de apă, un teren de 8 ha pe care l-am îngrădit cu panouri de lemn ecarisat, plantînd totodată în jurul lui brazi și făcîndu-i o alee, de acces, străjuită de pomi aduși tocmai dintr-o pepinieră bănățeană. De asemenea, am înzestrat stadionul cu o mare tribună din lemn.

Deși m-am străduit mult, eu socotesc stadionul opera copiilor, căci împreună cu ei l-am făurit. Mulți oameni cu funcții de răspundere în viața țării noastre, personalități din știință, cultură, economie, învățămînt, și-au înscris numele în această cetitorie a culturii fizice, primul stadion școlar din țara noastră.

...Din păcate, administrația comunală a suprimat în anul 1938 postul de paznic la stadion și într-o noapte, tribuna a luat foc. Stadionul există, însă, și în zilele noastre și, spre marea mea bucurie, am aflat că i s-a adăugat altul, astfel că orașul are acum două baze sportive"

— Cu bogata dv. experiență, de peste 70 de ani la catedră, ce îndrumări dați colegilor dv. mai tineri, azi în învățămînt, celor ce vă urmează în nobila muncă de educator al tineretului?

— *Statul nostru, utilizînd mijloacele pedagogiei evoluate, implinește acum rosturi mari în învățămînt, nesperate, cu decenii în urmă, de noi cei bătrîni azi. În sport, — pentru că nu poate fi concepută munca de educație fără a apela la sport — eu socot că baza sportivă e întîiul pas pe drumul atragerii tineretului nostru în această activitate dătătoare de sănătate și energie.*

Iată de ce, prin mijlocirea dv., adresez un îndemn părintesc către toți învățătorii și profesorii școlilor generale de la sate: SĂ FACĂ STADIOANE SIMPLE! Teren de jocuri, pistă de alergare, groapă de sărit. Cu sprijinul comunei, cu brațele și entuziasmul copiilor și al tineretului local se poate înfăptui așa ceva.

Poate că acest îndemn al inimosului dascăl cu vîrstă de străbunic nu va întîrzia să-și găsească ecoul cuvenit în marea masă a celor aflați în plină activitate.

V. FIROIU

Știați că...

...primul cronometru a fost construit în anul 1862 de către elvețianul Adolphe Nicole?

...primul concurs de atletism a avut loc în Anglia, în anul 1837?

...în anul 1850 s-a construit în Anglia prima pistă de atletism?

...primul meci de atletism a avut loc la 5 martie 1864 între echipele universităților Oxford și Cambridge?

...singurul atlet din lume care a deținut în același timp recorduri mondiale atît la sprint cît și la semifond a fost americanul Lon Myers? Acesta a deținut recorduri mondiale la probe de la 100 yarzi la 1 milă!

...primul om care a utilizat startul de jos a fost scoțianul Bobby Mc Donald în 1884?

...în decurs de 70 zile (între 1 iulie și 20 septembrie 1942) suedezul Gunder Hägg a doborît nu mai puțin de 10 recorduri mondiale?

...pentru prima dată în cadrul unui concurs atletic cronometrarea electrică s-a făcut în 1892 la Montreal, în Canada?

...primul meci internațional de atletism a avut loc la 21 septembrie 1895 între clubul atletic din Londra și clubul atletic din New York?

...blocurile de start au fost create în anul 1927 de către specialiștii americani George Bresnahan și William Tuttle?

...în anul 1874 irlandezul O'Lane a realizat prima săritură peste 7 m la lungime?

...în 31 octombrie 1921 s-a înființat la Paris Federația sportivă feminină internațională?

...între pocnetul pistolului și prima mișcare a piciorului din blocurile de start se scurge între 0,42 și 0,44 s? Din acest punct de vedere, Armin Hary îi depășea pe toți. El reacționa după 0,30 s!...

Ce este sportul?

O metodă de a practica și îndrăgi mișcarea, superioară (spun unii) multor sisteme și metode de educație fizică.

O întrecere cu tine și cu alții, cu spațiul și timpul, în care învinge cel mai bun și mai ager — scriu ziariștii.

O modalitate înțeleaptă pentru un stat de a avea cît mai puține spitale și închisori — scria Marcel Berger.

Un complex fenomen social, cum afirma pe bună dreptate, cu convingere, scriitorul Tudor Vianu.

O recreație plăcută, după o muncă intensă — spunea Camil Petrescu. „O clipă de fericire furată vieții care trece". Argument într-un splendid film despre atletism.

„Gustul inocenței" mărturisea Camus, fost în tinerețe portar de fotbal.

Unul din cei trei zei ai tinereții: poezia, prietenia și sportul (Henry de Montherlant).

Sau, așa cum spune Ernest Hemingway, el însuși un mare însetat de mișcare și neprevăzut: „Sportul te învață să cîștigi cinstit. Sportul te învață să pierzi în mod demn. Prin urmare sportul te învață de toate, te învață ce este viața!".

Profesorii de cultură generală...

...în unele țări (Anglia, Danemarca, Suedia, Cehoslovacia) sînt deopotrivă și profesori de educație fizică.

Aceasta înseamnă că ei consideră educația fizică un obiect egal de învățămînt, de aceea ei merg pe stadioane cu copiii și se întrec cu ei pe gazon. Pentru aceasta, educația fizică nu este o biată și neglijată „cenușăreasă".

La noi, printre profesorii de cultură generală mai sînt încă unii ironici și disprețuitori ai sportului. Răzbunarea noastră? Profesori de educație fizică culți și bine pregătiți profesional și cu sportivi campioni dintre premianții la învățătură...

Româna, matematica, educația fizică

Româna te învață să scrii, să exprimi idei, să iubești literatura, să compui scrisori de dragoste.

Matematica te face constructorul și stăpînul Universului. Fără ea nu există tehnică, știință, cucerire în perspectivă.

Educația fizică te face și te păstrează sănătos, puternic, dîrz, optimist. Fără ea viața noastră se scurge lent, monoton, primejduită continuu.

Aceasta este concepția modernă a tuturor popoarelor lumii!

Virgil LUDU

DINAMO...
...după 20 de ani!

În ajunul unei memorabile aniversări (împlinirea a 20 de ani de la înființarea clubului sportiv Dinamo), revista ilustrată „Pentru patrie" a editat, în supliment, placheta „GLORIE SPORTIVĂ" dedicată evenimentului.

În aproape 100 de pagini veline, de o remarcabilă caligrafie literară și de o distinsă acuratețe tipografică, sînt trecute în revistă etapele etalon ale acestei grupări care avea să joace rolul major binecunoscut în arhitectura nouă a sportului românesc.

„D"-ul cursiv, ornînd steagul alb cu dungi roșii sau ecusonul de pe tricou, a sărit spectaculos peste limitele inițiale, devenind o noțiune distinctă, dacă nu chiar un s i m b o l. Ne-am îngădui să spunem al seriozității și al muncii entuziaste pentru desăvîrșire.

Bila de vot dinamovistă în marea adunare a sporturilor din România are o greutate deosebită. Discipline ca handbal, canotaj-canoe, volei, lupte, ciclism, box, tir, tenis, atletism și altele și-au legat inseparabil destinele palmaresului lor internațional cu activitatea acestui club de elită. Nu este cazul și nici măcar posibil ca pe traseul acestei prezentări să enunțăm, fie și telegrafic, impresionanta listă de succese dinamoviste, de rezonanță internă sau internațională, răsplătite cu atîtea trofee încît ele însele ar putea alcătui material suficient pentru un muzeu.

Placheta (prevăzută inițial ca recompensă pentru membrii și simpatizanții clubului, dar a cărei difuzare publică ar stîrni un incontestabil interes) se bucură de colaborarea selectă a unor cunoscuți publiciști de sport (Ioan Chirilă, C. Fîrănescu, Dan Gârleșteanu, Hristache Naum, P. Henț), a unor scriitori apropiați stadionului și tematicii sale seducătoare (Mihai Tunaru, Eugen Teodoru, Radu Vaida), ca și a cîtorva activiști ai clubului, cu evidente aptitudini pentru condei. Punctată cu fotoinformații, date statistice, crochiuri, texte de mozaic, lucrarea — pe care o încadrăm în domeniul reușitei — dă o imagine elocventă a ceea ce a însemnat, înseamnă și va însemna „Dinamo" pentru mișcarea noastră sportivă.

Valeriu CHIOSE

Desen de N. CLAUDIU

AVOCATUL

Schiță umoristică de Miroslav Švandrlek (R. S. Cehoslovacă)

Cînd arbitrul de fotbal Coșvaneț se pregătea să părăsească stadionul din Sepoulov, trei suporteri locali au tăbărît asupra lui și l-au acoperit cu lovituri. Considerînd că această faptă constituie o vătămare corporală, Coșvaneț o consemnă în foaia de arbitraj.

Incidentul a fost apoi dezbătut în cadrul comisiei raionale de disciplină, care a condamnat sever maltratarea arbitrului Coșvaneț. S-a propus chiar suspendarea stadionului din Sepoulov, pe timp de două luni. Se părea că această hotărîre fermă va fi aprobată fără obiecțiuni, în unanimitate de voturi. Dar iată că a luat cuvîntul vicepreședintele comisiei, Vaniucha, originar din Sepoulov. Acesta, asemenea unui preot înainte de predică, trase aer în piept și zise:

— Fiți atenți! Ca să faci cuiva rău este foarte ușor. Și — dimpotrivă — este mult mai greu să faci cuiva bine. Iar în cazul nostru este vorba de un om. În consecință, făcînd abstracție de resentimente, să nu luăm o hotărîre pripită. Să analizăm situația cu atenție și atunci vom vedea că ea capătă conturi noi, nebănuite. Chiar așa și este. Pe cine oare ne pregătim noi să sancționăm? Orășelul Sepoulov a fost doar înființat încă înainte de domnia lui Ottocar al II-lea, cu cîteva zile înainte de moartea acestuia pe cîmpul de bătălie din Moravia. Același Sepoulov, care s-a războit cu dinastia Habsburgilor și pe lîngă ale cărei străvechi căsuțe a păsit în exil vestitul Ian Amos Komenschi! În Sepoulov s-a născut poetul Brusvic K o l o u c h, predecesorul lui Puchmaier. Șase săteni din Sepoulov au participat la răscoala din anul 1775 și au fost spînzurați în văzul tuturora, în piața din orășelul Kralovi.

Dar Sepoulov se mîndrește nu numai cu un bogat trecut istoric! Aci trăiește o populație harnică. Chiar dacă, trebuie să recunoaștem, uneori e puțin violentă, din lipsa unei educații corespunzătoare pe vremea regimurilor sociale anterioare. Se înțelege, nu se poate nega faptul că stimabilul arbitru Coșvaneț a fost maltratat chiar în Sepoulov. Se pune însă întrebarea: oare poate fi sancționată pentru această abatere Maria Trebendova, renumita mulgătoare, membră a cooperativei agricole de producție, care vizionează cu nespusă plăcere meciurile de fotbal? Sau alți fruntași în producție al căror număr în Sepoulov este destul de mare? Cooperativa locală și-a îndeplinit planul de colectări la produsele animale în proporție de 102,2%, iar planul de recoltări la cereale în proporție de 106,7%. Și dv. cereți aplicarea de sancțiuni?

Această faptă ar putea fi interpretată drept un act dușmănos împotriva cooperativei noastre agricole! Pe lîngă acestea, orășelul Sepoulov deține primul loc pe raion în acțiunea de colectare și livrare a ouălor și a pieilor de iepuri. Suspendarea stadionului ar apare ca o ciudată „recompensă" pentru toate aceste realizări. În definitiv, dumneavoastră, poate, nu ați auzit încă o altă veste îmbucurătoare: astăzi, tînăra locuitoare a orășelului Sepoulov, Iulia Chorageacova, a născut trei gemeni extrem de frumoși și perfect sănătoși. Nu cumva veți fi aflat de răuvoitori încît veți întuneca inimile nevinovate ale acestor copii nou-născuți, tocmai în momentul cînd aceștia fac primul lor pas în viață? Nu cred că sînteți în stare de așa ceva! Sancțiunea trebuie să fie severă, însă dreaptă!

...După o scurtă deliberare, comisia de disciplină a hotărît amendarea echipei organizatoare a meciului din orășelul Sepoulov cu suma de 250 coroane și mărirea numărului controlorilor pentru paza ordinei de pe stadion, de la trei la nouă persoane. Și, totuși, arbitrul Coșvaneț, spre surprinderea tuturora, refuză să mai arbitreze meciurile de fotbal din Sepoulov. Căci cei care-i căraseră pumni în cap fuseseră cei trei... controlori de la teren.

Traducere de
ing. E. PAULIUC

MĂRIA SA CRONOMETRUL

● ÎNVINGĂTORI FĂRĂ REZULTATE ● ZECE SECUNDE PENTRU HARY? ● HAYES VICTIMĂ A ELECTRONICII! ● LARGA UTILIZARE A CRONOMETRULUI

Cine a cîștigat? Cu ce performanță? Iată două întrebări tot atît de vechi ca și sportul! Trebuie să recunoaștem însă că la începutul... începuturilor răspunsul era, oricum, mult mai ușor de dat...

Istoria sportului mondial consacră primele sale pagini lui Corebos, bucătarul, cafegiul sau negustorul din Elida. Acest sportiv, a cărui profesiune rămîne oricum controversată, este cel care a inaugurat „registrul public al învingătorilor", el fiind cîștigătorul probei de dromos (cursă de viteză pe un stadiu — 192,27 m) la prima ediție a anticelor Jocuri, cea din 776 î.e.n.

Pe atunci, din programul întrecerilor nu făcea parte decît această unică probă, în care învingătorii n-au pus, se pare, probleme „arbitrilor" grupați în jurul liniei care marca **„terma"** (sosirea). **Olimpionicul** — cîștigătorul — devenea **eponim,** ceea ce înseamnă că după numele lui se numea și olimpiada respectivă. Istoria sportului n-a reținut de fiecare dată decît numele campionului, nu și performanța obținută, pentru că, practic, așa ceva nu se putea înregistra pe atunci, cînd probabil că nici măcar „clepsidra" nu fusese inventată!

Bineînțeles că altele, cu totul altele sînt astăzi aspectele acestei probleme. Un concurs atletic, ba chiar și din alte ramuri sportive, nu ar fi de conceput fără cronometru, acesta devenind pur și simplu mai marele întrecerilor sportive. Iar simplu numele unui cîștigător, oricare ar fi el, nu spune prea mult dacă nu-l însoțești de cifrele rezultatului obținut. Mai mult chiar, astăzi numai simpla lectură sau pronunțare a unui rezultat te duce cu gîndul la autorul acestuia. Cînd, să zicem, auziți de 3:33,1 veți ști imediat că este vorba de cursa de 1500 m și de americanul Ryun, după cum citind despre 2,28 m veți fi siguri că este vorba de recordul lumii la înălțime și despre deținătorul său, sovieticul Valeri Brumel.

Cronometrul — prieten sau... dușman al sportivului — și-a făcut debutul oficial o dată cu primul start al Jocurilor Olimpice din 1896, deși era folosit încă înaintea acestei date. Rezultatul lui Thomas Burke (S.U.A.) cîștigătorul cursei de 100 m la Olimpiada de la Atena, a fost înregistrat cu cronometre cu 1/5 de secundă, arbitrii notînd doar timpurile primilor trei clasați. Dar și aceste rezultate, ca și celelalte consemnate la primele J.O. moderne, lasă loc discuțiilor în privința exactității lor, dat fiind faptul că cronometrul sportiv se afla abia la primele lui tictacuri! Nu-i vorbă că și astăzi, cînd dispunem de cronometre infinit mai perfecționate, mai există destule rezultate despre care se spun fel de fel de lucruri... Oricum însă, problema înregistrării corecte a diferitelor performanțe, în toate colțurile lumii, mai ales la marile competiții, a ajuns într-un stadiu de rezolvare foarte avansat.

De la începutul utilizării în scopuri sportive și pînă în zilele noastre, cronometrul a cunoscut perfecționări însemnate. În sport, sînt folosite atît cronometre cu 1/10, 1/100 și chiar 1/1000 dintr-o secundă, ceea ce presupune, evident, un grad sporit de exactitate a cifrelor înregistrate. Și totuși, utilizarea manuală a cronometrului, în special la atletism, a creat și mai creează încă multe discuții cu efect... mondial.

Iată cîteva dintre aceste rezultate controversate. În iunie 1960, la Zürich, vest-germanul Armin Hary a realizat extraordinarul record mondial de 10 secunde pe 100 m. Cursa s-a desfășurat în condițiuni excepționale, pe care și le dorește oricare sprinter: temperatură potrivită, ușor vînt favorabil, o pistă foarte elastică, bine pusă la punct etc. Cei trei cronometrori au marcat — manual — 10,0 secunde. Și pentru că concursul a avut loc în „țara ceasornicelor" nimeni n-a pus la îndoială calitatea celor trei cronometre și nici competența „profesională" a celor trei arbitri. A intervenit însă un mic... amănunt. Cursa aceasta de 100 m a fost cronometrată și cu aparatură electrică „Longines" iar sosirea a fost înregistrată pe peliculă o dată cu timpul notat în sutimi de secundă. Documentul acesta a arătat că, în realitate, Hary parcursese „suta" în... 10,23 s! Pe vremea aceea, federația internațională de atletism omologa ca recorduri mondiale numai performanțele înregistrate cu cronometre manuale, gradate în zecimi de secundă. Așa că...

Puțin mai apoi, la Saskatoon (Canada), sprinterul negru Harry Jerome a parcurs și el 100 m în 10,0 secunde. Deci, record mondial egalat! Nu cunoaștem prea multe amănunte despre acest concurs, dar recordul a fost supus omologării și a fost aprobat de I.A.A.F. A fost rîndul venezuelianului Horacio Estevas, ca, înaintea Jocurilor Olimpice de la Tokio, să-și înscrie numele pe tabelul de onoare al recordmanilor lumii, realizînd tot 10,0 secunde. Nici despre acest concurs de la Caracas presa mondială n-a spus prea multe lucruri. O întrebare a planat totuși, de fiecare dată asupra acestor rezultate: fiind cronometrate manual, în zecimi de secundă, există oare certitudinea că fiecare dintre ele (la Hary am văzut că nu!) a reprezentat exact 10 secunde? Înregistrate în sutimi de secundă probabil că ele să nu fi fost chiar 10,0 s, ci cu cîteva sutimi mai mult...

La Olimpiada de la Tokio, pentru prima oară în istoria sportului, a fost adoptat ca oficial sistemul de cronometraj electric automat pentru probele atletice, cronometrajul manual fiind de data aceasta doar consultativ. Dar va mai trebui să treacă încă multă vreme pînă ce pe stadioanele din întreaga lume vor exista instalațiile speciale pe care le presupune acest gen de înregistrare a performanțelor în unele probe atletice. Pînă atunci, însă mai avem de așteptat.

De aceea, să revenim la Tokio. În finala olimpică a cursei de 100 metri „Uraganul negru" — cum a fost denumit Bob Hayes — a parcurs distanța în 10,0 secunde. Record mondial egalat, primul despre care nimeni n-a mai avut nimic de spus. Cronometrajul electronic „Seiko" a fost mai presus de orice discuție, iar prevederile regulamentului internațional de atletism privind omologarea recordurilor au fost respectate întocmai, plecarea a fost corectă, Hayes n-a depășit limitele culoarului său, iar tăria vîntului a fost doar de 1,3 m/s (limita admisă — 2 m/s).

Cu alte cuvinte, așa cum apreciau cei mai mulți dintre specialiștii prezenți în tribunele stadionului Național din Tokio, **recordul acesta al lui Hayes este,** de fapt, **adevăratul record mondial al cursei de 100 m.** S-a spus, și pe bună dreptate, că cronometrajul manual i-a ajutat pe predecesorii lui Hayes să obțină cele 10,0 s. Nu se poate spune însă că l-a ajutat și pe Bob Hayes, la Tokio. „Electronicul" a arătat fix și indubitabil 10,0 s! Dar, la J.O. din 1964 au continuat să-și marcheze prezența și cronometrorii obișnuiți nouă, după col a fost vorba despre principala unealtă a lui „Chronos", v-ați pus oare întrebarea la cîte ramuri sportive este folosit cronometrul? La prima vedere s-ar părea că doar la cîteva, între care atletismul, înotul, ciclismul, călăria, canotajul, caiac-canoe, patinajul viteză, motociclismul, bobul, schiul adică la acele ramuri sportive în care cincimile, zecimile, sutimile sau chiar miimile de secundă au un rol hotărîtor în aprecierea învingătorilor sau a întocmirii diferitelor clasamente. Pe de altă parte, există încă o serie de sporturi cu durată fixă, în care rolul cronometrului este, de asemenea, decisiv. Ne gîndim la fotbal, baschet, handbal, polo pe apă, hochei pe iarbă și pe gheață, box, lupte, judo etc. Dar, lista nu se încheie încă cu acestea, căci la șah, de pildă, ceasul de control îl obligă pe fiecare jucător să gîndească și să execute 40 de mutări în cinci ore, la scrimă sînt afectate 6 minute pentru un asalt, la tenis de masă după 15 minute de joc se aplică „activizarea", unui patinator artistic i se cere să-și prezinte programul de „libere" în 5 minute, un trăgător, la 60 de focuri, este obligat să-și încheie tragerea în cel mult două ore etc.

Doar la tenis de cîmp și la volei cronometrul nu e... la el acasă. Și, totuși, chiar și la aceste ramuri sportive arbitrii își consultă ceasurile și-și notează începutul și sfîrșitul unui set, al unei partide. Durata ei n-are, practic, nici o importanță, dar „statisticienii" sportului găsesc și în aceste cazuri subiecte de comparații și comentarii. Și, de pe margine, cele mai plăcute lucruri ale sportului sînt tocmai... comentariile.

Iată de ce trebuie să-i mulțumim Măriei Sale Cronometrului!

Romeo VILARA

SPORTUL MAGAZIN